

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार योजनेंतर्गत
अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा सन २०१९-२० मधील ₹ ३८
लाख पुनर्जिवित निधी चालू वर्षी विनियोगात
आणण्याकरिता वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राकृवि ०३१९/प्र.क्र.९०/१४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : २४ फेब्रुवारी, २०२१

संदर्भ :

१. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०१.०४.२०१९
२. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं२०-२० क्र.प्र/६४३-अर्थ/, दिनांक १६/०४/२०२०.
३. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. ७-१/२०१९- आरकेव्हीवाय, दि. २२/०२/२०१९.
४. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०१९- आरकेव्हीवाय, दि. ०६/०६/२०१९.
५. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०३१९/प्र.क्र.८८/१४-अ, दि.२९/०६/२०१९.
६. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०३१९/प्र.क्र.९०/१४-अ, दि. २७/०८/२०१९.
७. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०१९ आरकेव्हीवाय/१, दि. ०४/०३/२०२०.
८. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०३१९/प्र.क्र.९०/१४-अ, दि. २०/०३/२०२०.
९. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. ७-३/२०१९ आरकेव्हीवाय, दि. १५/०४/२०२०.
१०. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०३१९/प्र.क्र.९०/१४-अ, दि. ११/०९/२०२०.
११. आदिवासी विकास विभागाचा शासन निर्णय क्र. बीयुडी-२०२०/प्र.क्र.०७/कार्यासन-६, दि.१७/०२/२०२१.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार ही योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुक्रमे ६०:४० प्रमाणात अर्थसहाय्याने राबविण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत सर्वसाधारण राकृवियो करिता (Normal RKVY) केंद्र शासनाने संदर्भांकित संदर्भ क्र. ३ येथील दि. २२/०२/२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये राज्यास सन २०१९-२० करिता एकूण ₹ ४१८.४५ कोटी रक्कमेचे वार्षिक नियतवाटप (Allocation) मंजूर केले होते. त्यापैकी ₹ ४७.४२ कोटी निधीचे नियतवाटप (Allocation) अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता) मंजूर होते. सदर निधीपैकी पहिल्या हप्त्यात केंद्र हिश्याचा रु. १४.२३ कोटी व राज्य हिश्याचा रु. ९.४८ कोटी असा एकूण ₹ २३.७१ कोटी निधी संदर्भ क्र. ६ येथील दि. २७/०८/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेला आहे.

संदर्भ क्र.५ येथील दि. ०४/०३/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये केंद्र शासनाने अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता दुसऱ्या हप्त्यात राज्यास वितरीत केलेला ₹ १४.२३ कोटी निधी संदर्भ क्र. ८ येथील दि. २०/०३/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत केला होता. तथापि, सदर निधीचे देयक मार्च अखेरीस बीडीएस प्रणालीमधील तांत्रिक अडचणीमुळे तसेच करोना महामारीच्या पार्श्वभूमीवर कोषागारातून आहरीत करता आले नाही.

केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. ९ येथील दि. १५/०४/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये सन २०१९-२० मधील राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार योजनेचा अखर्चित निधी पुनर्जिवित (Revalidate) करून सन २०२०-२१ मध्ये विनियोग करण्यास मान्यता दिलेली आहे. त्यानुसार अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा उपरोक्त अवितरीत रु.२३.७१ कोटी निधीपैकी रु.२३.३३ कोटी निधी वित्त विभागाच्या मान्यतेनुसार चालू वर्षामध्ये खर्च करण्यासाठी दि.११/०९/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये (संदर्भ क्र. १०) आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत केला असून उर्वरित रु.३८ लाख निधी आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

१. या शासन निर्णयान्वये सन २०१९-२० मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता प्राप्त झालेल्या निधीपैकी केंद्र व राज्याच्या ६०:४० अर्थसहाय्याच्या प्रमाणात रु. ३८ लाख निधी (रुपये अडतीस लाख) सन २०२०-२१ या वर्षात मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी पुनर्जिवित करून आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पित वितरण प्रणालीद्वारे पुढीलप्रमाणे उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत

(रक्कम ₹ लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता मंजूर निधी (६०:४०)		
		केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
१.	राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार - सर्वसाधारण राकृवियो (Normal RKVY)	२३.००	१५.००	३८.००

२. परिच्छेद क्र. १ नुसार, राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेतर्गत केंद्र हिस्सयाचा रु. २३.०० लाख व राज्य हिस्सयाचा ₹ १५.०० लाख असा एकूण रु. ३८.०० लाख निधी (रुपये अडतीस लाख फक्त) उपलब्ध करून दिला असून तो पुढील लेखाशिर्षाखाली सन २०२०-२१ मध्ये अर्थसंकल्पित केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा :

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
अनुसूचित जमाती	मागणी क्रमांक टी -५ २४०१- पीक संवर्धन ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (३२) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (कार्यक्रम) (२४०१ A७४४) ३३-अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक टी -५ २४०१- पीक संवर्धन ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना ०१- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (३३) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) (२४०१ A७५३) ३३-अर्थसहाय्य

३. या शासन निर्णयान्वये वितरीत केलेल्या ₹ ३८ लाख निधीचे कोषागारातून आहरण व वितरणासाठी सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून आणि आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

४. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वितरीत केलेला ₹३८.०० लाख निधी कोषागारातून आहरित करून आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे उघडलेल्या स्वीय प्रपंजी लेखा खात्यात (PLA) जमा करावा.

५. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिताचा ₹३८.०० लाख (रुपये अडतीस लाख फक्त) निधी “रु.१.५०.लक्ष वार्षिक उत्पन्न असलेल्या अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गाच्या शेतकऱ्यांना नवीन सिंचन विहीर बांधण्यासाठी अर्थसहाय्य” या प्रकल्पास वितरीत करण्यात येत असून त्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे :

(रक्कम रु. कोटीत)

अ.क्र.	प्रकल्पाचे नाव	प्रकल्प मंजूरीचे वर्ष	प्रकल्प किंमतीपैकी राकृवियो हिस्सा	सन २०२०-२१ पर्यंत वितरीत केलेला निधी	सन २०२०-२१ करिता शिल्लक प्रकल्प किंमत / निधी	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला निधी
१	२	३	४	५	६	७
१	रु.१.५० लक्ष वार्षिक उत्पन्न असलेल्या अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गाच्या शेतकऱ्यांना नवीन सिंचन विहीर बांधण्यासाठी अर्थसहाय्याचा प्रकल्प	२०१९-२०	१४५.००	१०१.२७	४३.७३	०.३८
आयुक्त (कृषि)			१४५.००	१०१.२७	४३.७३	०.३८

६. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता उपलब्ध होणाऱ्या निधीचा विनियोग करताना दि.२९/०६/२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील सूचना / कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.

७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६/०४/२०२० नुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार, आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२७६/२०२०/व्यय-१, दि. २३/११/२०२०, अन्वये, सन २०१९-२० मधील अखर्चित निधी पुनर्जिवित करून चालू वर्षाकरिता खर्च करण्यास दिलेल्या मंजूरीच्या अनुषंगाने व त्यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०२२४१७३५४०५४०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव (पदुम व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. व्यवस्थापकीय संचालक (MSHMPB), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे
८. आयुक्त (पशुसंवर्धन), औंध, पुणे
९. आयुक्त (दुग्धव्यवसाय), वरली, मुंबई
१०. आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय), मरीन ड्राईव्ह, मुंबई
११. महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, भांबुर्डा, भोसले नगर, पुणे.
१२. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१३. संचालक (प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१४. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, गुलटेकडी, मार्केट यार्ड, पुणे
१५. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
१६. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१८. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१९. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
२०. मा. मंत्री (कृषि व फलोत्पादन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
२१. निवड नस्ती.